

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες
για δημιουργική επεξεργασία του βιβλίου

ΟΙ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Το κρυμμένο κορίτσι και τα τρία ήτα του Άμστερνταμ

Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού
Άντρη Αντωνίου
συγγραφέας, εκπαιδευτικός

εικόνες
Λίλα Καλογερή

διόπτρα

Αγαπητές και αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Το ενδέκατο βιβλίο της αγαπημένης παιδικής σειράς *Οι Κατάσκοποι της Γεωγραφίας* μας ταξιδεύει στο Άμστερνταμ, την πόλη του ποδηλάτου και των ειδυλλιακών καναλιών. Μέσα από την περιπέτεια και το μυστήριο που καλούνται να εξιχνιάσουν οι νεαροί πρωταγωνιστές της ιστορίας, τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να περιηγηθούν με τη φαντασία τους στην πρωτεύουσα της Ολλανδίας και να γνωρίσουν πτυχές της ιστορίας, της τέχνης και του πολιτισμού της, από τους φωτεινούς πίνακες του Βίνσεντ βαν Γκογκ μέχρι την ιστορία της Άννας Φρανκ και τη σκοτεινή περίοδο του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου.

Το **εκπαιδευτικό πρόγραμμα** που συνοδεύει το βιβλίο *Το κρυμμένο κορίτσι και τα τρία ήτα του Άμστερνταμ* απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας **8-11 ετών**. Μπορεί να λειτουργήσει ως **συμπληρωματικό υλικό παρέχοντας χρήσιμες ιδέες δημιουργικής αξιοποίησης στο πλαίσιο ολοκληρωμένου προγράμματος φιλιαναγνωσίας βασισμένου στο βιβλίο**. Επιπλέον, οι προτεινόμενες δραστηριότητες του εκπαιδευτικού προγράμματος δίνουν τη δυνατότητα για **διαθεματική αξιοποίηση του βιβλίου**, συνδέοντάς το με τις θεματικές ενότητες που προβλέπουν τα **Εργαστήρια Δεξιοτήτων**, καθώς και με ποικίλα γνωστικά αντικείμενα, όπως η **Γεωγραφία**, η **Ιστορία**, τα **Νέα Ελληνικά** και τα **Εικαστικά**, σε αντιστοιχία με τη συνολική φιλοσοφία της σειράς.

Στο παρόν εκπαιδευτικό υλικό συμπεριλαμβάνονται δραστηριότητες που στοχεύουν στην **ανάπτυξη της φαντασίας** και στην **καλλιέργεια του προφορικού και γραπτού λόγου**, προτάσεις **δημιουργικών και βιωματικών δράσεων** καθώς και δραστηριότητες που προσκαλούν τους/τις μαθητές/-τριες να **ερευνήσουν**, να **αυτενεργήσουν** και να **στοχαστούν**, ενισχύοντας την κριτική σκέψη και την ανακαλυπτική μάθηση. Η σειρά των δραστηριοτήτων δεν είναι γραμμική αλλά δυναμική. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επιλέξουν τις δραστηριότητες και τη σειρά με την οποία θα τις πραγματοποιήσουν και δύνανται να τις τροποποιήσουν και να τις προσαρμόσουν ανάλογα με τους παιδαγωγικούς στόχους και τις ανάγκες της τάξης τους.

Ο/Η εκπαιδευτικός, ελεύθερα εμπνεόμενος/-η, μπορεί να δημιουργήσει πολλές ακόμα, χαράσσοντας για την τάξη του ένα ξεχωριστό λογοτεχνικό ταξίδι!

Γίνετε κι εσείς «Κατάσκοποι της Γεωγραφίας» και ζήστε μια συναρπαστική περιπέτεια!

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η βαλίτσα της Μαρίνας: Αν ήσασταν Κατάσκοποι της Γεωγραφίας και ετοιμαζόσασταν να ταξιδέψετε στο Άμστερνταμ, ποια απαραίτητα για έναν Κατάσκοπο αντικείμενα θα βάζατε στη βαλίτσα σας;

Χαρτογραφώντας το Άμστερνταμ: Με τη βοήθεια του διαδικτύου, εντοπίστε το Άμστερνταμ στον χάρτη. Γιατί το λένε «Βενετία του Βορρά»; Βρείτε πώς τα κανάλια επηρεάζουν τη ζωή των ανθρώπων εκεί.

Αν τα κανάλια μιλούσαν: Αν ήσασταν ένα κανάλι του Άμστερνταμ, τι θα βλέπατε κάθε μέρα; Πείτε, γράψτε ή ηχογραφήστε μια αφήγηση σε πρώτο πρόσωπο.

Πορτολάνος – Η δική μας εφαρμογή: Οι Κατάσκοποι της Γεωγραφίας χρησιμοποιούν την εφαρμογή Πορτολάνος. Σχεδιάστε σ' ένα χαρτί πώς φαντάζεστε το εικονίδιο και την αρχική οθόνη αυτής της εφαρμογής. Τι κουμπιά θα είχε; Π.χ. «Αποκωδικοποίηση γρίφου», «Εντοπισμός υπόπτου», «Χάρτης καναλιών».

Η πόλη των ποδηλάτων: Στο Άμστερνταμ υπάρχουν περισσότερα ποδήλατα από ανθρώπους! Η πόλη σας αποφασίζει να περιορίσει τα αυτοκίνητα στους δρόμους. Οι μισοί πολίτες διαφωνούν. Χωριστείτε σε δύο ομάδες: α) Ομάδα Υπέρ β) Ομάδα Κατά. Συζητήστε, γράψτε επιχειρήματα και κάντε μια μικρή δημόσια δημοκρατική συζήτηση.

Σχεδιάστε ένα διαφημιστικό φυλλάδιο που να ενθαρρύνει τους κατοίκους της πόλης σας να χρησιμοποιούν περισσότερο το ποδήλατο αντί για το αυτοκίνητο.

Η διαδήλωση: Στο Άμστερνταμ, η Μαρίνα συναντά μια διαδήλωση για την ειρήνη. Χωριστείτε σε ομάδες και δημιουργήστε μια «παγωμένη εικόνα» από μια τέτοια διαδήλωση. Άλλοι κρατούν πανό, άλλοι φωνάζουν συνθήματα, άλλοι παρακολουθούν με απορία. Όταν ο/η δάσκαλος/-α ακουμπήσει κάποιον/-α, εκείνος/-η «ζωντανεύει» και λέει τι ζητάει για να γίνει ο κόσμος μας καλύτερος.

Η τουλίπα των γρίφων: Ο διαδηλωτής δίνει στη Μαρίνα μια χάρτινη τουλίπα με τρία πέταλα. Φτιάξτε κι εσείς μια χάρτινη τουλίπα με τρία πέταλα. Στο κάθε πέταλο, γράψτε έναν γρίφο για ένα αντικείμενο που βρίσκεται μέσα στην τάξη σας. Ανταλλάξτε τουλίπες με τους συμμαθητές σας και προσπαθήστε να λύσετε τα μυστήρια. Ποιο παιδί θα λύσει πρώτο και τα τρία μυστήρια της τουλίπας του;

Το μυστικό μήνυμα: Στους γρίφους της τουλίπας που έχουν στα χέρια τους η Μαρίνα και ο Γιόχαν, οι λέξεις έχουν μεγάλη σημασία για να μπορέσουν να τους αποκωδικοποιήσουν. Γράψτε ένα σύντομο μήνυμα για τον διπλανό σας χρησιμοποιώντας έναν «κατασκοπικό» κώδικα, π.χ. αντικαταστήστε κάποια φωνήεντα με σύμβολα ή αριθμούς. Μπορεί ο διπλανός σας να το διαβάσει; Εσείς μπορείτε να διαβάσετε το μήνυμα που έγραψε ο διπλανός σας;

Η τουλίπα της ειρήνης: Φτιάξτε μια τουλίπα. Στο πρώτο πέταλο γράψτε τι φοβάστε για το αύριο, στο δεύτερο πέταλο τι ελπίζετε και στο τρίτο πέταλο τι μπορείτε να κάνετε εσείς για έναν καλύτερο κόσμο.

Η Πλατεία των Μουσείων: Η Μαρίνα ενθουσιάζεται με την Πλατεία των Μουσείων. Φανταστείτε πως σας έχουν ορίσει υπεύθυνους για την τουριστική προβολή της πλατείας. Σχεδιάστε μια χιουμοριστική πινακίδα που να καλωσορίζει τους επισκέπτες με μερικούς αστείους κανόνες, π.χ. «Επιβάλλεται το αραχτό διάβασμα στο γρασίδι», «Απαγορεύεται να μη βγάλετε φωτογραφία».

Γράμμα στον Βίνσεντ: Στο Μουσείο του Βαν Γκογκ, η Μαρίνα μαθαίνει για τη ζωή του ζωγράφου. Επισκεφθείτε διαδικτυακά το μουσείο στον σύνδεσμο <https://www.vangoghmuseum.nl/en> και παρατηρήστε μερικούς από τους πίνακές του. Γράψτε ένα γράμμα στον Βίνσεντ λέγοντάς του ποιος πίνακας σας έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση και τι συναισθήματα σας προκάλεσε.

**Το δικό μου δωμάτιο... α
λα Βαν Γκογκ:** Παίρνοντας
έμπνευση από την τεχνική και
τα χρώματα που χρησιμοποίη-
σε ο Βαν Γκογκ για να ζωγρα-
φίσει το δωμάτιό του στην
Αρλ, ζωγραφίστε το υπνοδω-
μάτιό σας.

Το ηρώο του σχολείου μας: Το ηρώο στην Πλατεία Νταμ είναι αφιερωμένο στους Ολλανδούς που χάθηκαν στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Συζητήστε στην τάξη τους λόγους για τους οποίους κάθε πόλη χρειάζεται ένα τέτοιο μνημείο. Γνωρίζετε τέτοιου τύπου μνημεία που υπάρχουν στην πόλη σας; Αν έπρεπε να φτιάξετε ένα ηρώο στο σχολείο σας για να τιμήσετε μια αξία, π.χ. τη Φιλία, την Ειρήνη, τη Γνώση, τι σχήμα θα είχε και τι θα γράφατε πάνω;

Επίσκεψη στο Μουσείο της Άννας Φρανκ: Περιηγηθείτε διαδικτυακά στο σπίτι που κρυβόταν η Άννα Φρανκ κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου στον σύνδεσμο <https://www.annefrank.org/en/>. Μοιραστείτε τις σκέψεις σας με την τάξη και συζητήστε τι σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση.

Η Κρυφή Βιβλιοθήκη: Αν έπρεπε να κρύψετε ένα μυστικό δωμάτιο μέσα στο σπίτι, στην τάξη ή στο σχολείο σας, πίσω από ποιο αντικείμενο θα το κρύβατε; Σχεδιάστε την «καμουφλαρισμένη» πόρτα σας.

Το Μυστικό Παράρτημα: Φανταστείτε ότι είστε ανάμεσα στους ανθρώπους που βοηθούσαν όσους κρύβονταν στο Μυστικό Παράρτημα. Ποιο αντικείμενο θα τους πηγαίνατε κρυφά για να τους δώσετε χαρά (εκτός από φαγητό) και πώς θα το κρύβατε; Δραματοποιήστε τη σκηνή.

Το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ: Συζητήστε στην τάξη πώς ένα ημερολόγιο μπορεί να γίνει ο πιο πιστός φίλος ενός παιδιού σε δύσκολες στιγμές. Αν εσείς είχατε ένα ημερολόγιο, πώς θα του απευθυνόσασταν (η Άννα έγραφε στη φανταστική της φίλη Κίτι); Ποιο θα ήταν το πρώτο πράγμα που θα του εκμυστηρευόσασταν;

Μπορείτε να διαβάσετε αποσπάσματα από το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ εδώ: <https://www.ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/5550>

761 μέρες μνήμης: Για τόσες μέρες κρύβονταν η Άννα Φρανκ. Σχεδιάστε σε μια μεγάλη κόλλα χαρτί τους τρεις αριθμούς 7 6 1 με μεγάλα, παχιά γράμματα και γεμίστε το εσωτερικό τους ως εξής:

- Στον αριθμό 7 τι δεν μπορούσε να κάνει η Άννα, π.χ. να τρέξει, να φωνάξει.
- Στον αριθμό 6 τι μπορούσε να κάνει, π.χ. να ονειρευτεί, να γράψει, να ελπίζει.
- Στον αριθμό 1, μία φράση που θα θέλατε να πείτε στην Άννα, για να της δείξετε πως δεν ξεχνάτε την ιστορία της.

Γλυκιά περιγραφή: Η Μαρίνα μαθαίνει πώς τρώγονται σωστά τα στρόοπβαφελ. Γράψτε μια παράγραφο προσπαθώντας να περιγράψετε τη γεύση μιας ζεστής βάφλας σε κάποιον που δεν έχει δοκιμάσει ποτέ. Χρησιμοποιήστε λέξεις που ενεργοποιούν όλες τις αισθήσεις.

Ο γρίφος του τυριού: Η Ολλανδία φημίζεται για τα τυριά της. Φανταστείτε ότι η Μαρίνα και ο Γιόχαν βρίσκουν ένα κρυμμένο μήνυμα μέσα σε ένα μεγάλο κεφάλι κίτρινο τυρί. Τι θα μπορούσε να γράφει αυτό το μήνυμα και πώς θα το έβγαζαν από εκεί χωρίς να τους δει ο καταστηματάρχης; Δραματοποιήστε τη σκηνή.

Η ύπαιθρος της Ολλανδίας: Ζωγραφίστε την ύπαιθρο της Ολλανδίας κατά τη διάρκεια της άνοιξης. Ανεμόμυλοι, αγελάδες και λιβάδια με αμέτρητες ανθισμένες τουλίπες! Ενώστε τα σχέδιά σας και εκθέστε την απέραντη ολλανδική ύπαιθρο στο σχολείο σας.

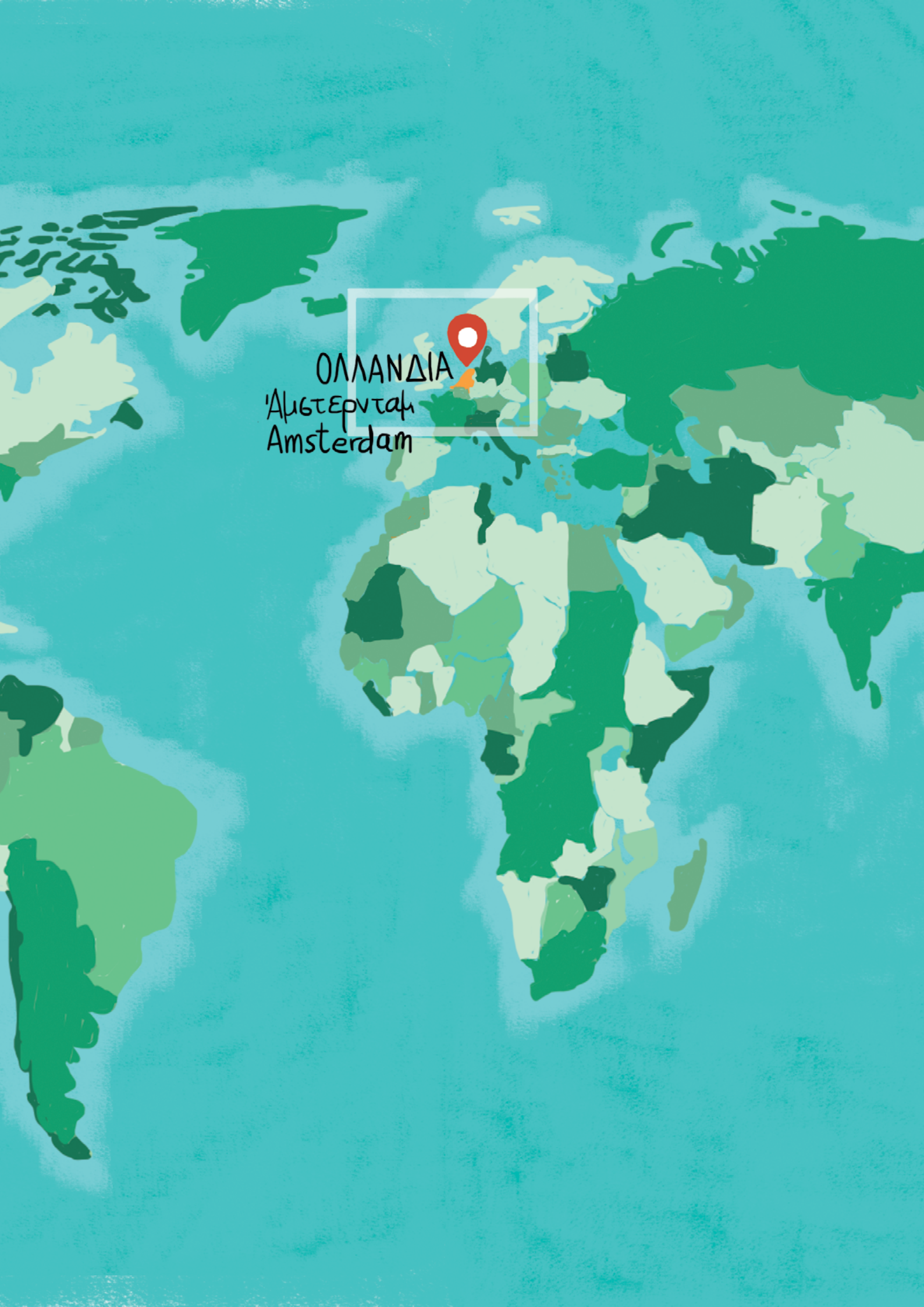

Τα σπίτια που χορεύουν: Τα σπίτια στο Άμστερνταμ είναι στενά, ψηλά και συχνά γέρνουν προς τα εμπρός ή στο πλάι λόγω του εδάφους. Φανταστείτε ότι τα σπίτια κατά μήκος του καναλιού έχουν τη δική τους προσωπικότητα και μιλάνε μεταξύ τους το βράδυ. Γράψτε έναν διάλογο ανάμεσα σε ένα «όρθιο» και σε ένα «γερμένο» σπίτι.

Ο γάντζος της μετακόμισης: Στην κορυφή των σπιτιών αυτών υπάρχει ένας γάντζος. Επειδή τα σπίτια είναι πολύ στενά, οι κάτοικοι ανεβάζουν τα έπιπλα απ' έξω με σχοινιά! Σχεδιάστε ένα από τα παραδοσιακά σπίτια του Άμστερνταμ (στενό, με πολλά παράθυρα και τον γάντζο στην κορυφή). Ζωγραφίστε ποιο παράξενο αντικείμενο θα θέλατε να ανεβάσετε εσείς με τον γάντζο στο δωμάτιό σας στον τελευταίο όροφο, π.χ. ένα πιάνο, έναν τεράστιο λούτρινο αρκούδο, ένα τηλεσκόπιο για να κατασκοπεύετε τα κανάλια.

Τα σπίτια-πλοία: Κάποιοι Ολλανδοί μένουν σε σπίτια-πλοία πάνω στο νερό αντί για κανονικά σπίτια. Γράψτε μια λίστα με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του να ζει κανείς πάνω στο κανάλι, π.χ. πλεονέκτημα: ταΐζει τις πάπιες από το παράθυρο· μειονέκτημα: ζαλίζεται όταν φυσάει.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ
Αμστερνταμ
Amsterdam